

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Kossuth Lajos.

Zombor, 1902. aug. 11-én.

Országszerte impozáns módon fogja megünnepelni a magyar nemzet szeptember 19-én a haza nagy fiának, Kossuth Lajosnak századik születésnapját. Palotában és gunyhóban egyaránt kigyulnak ez alkalomból az emlékezet fáklyái és diadalmi ünnepet ül minden magyar ember azon nap századik fordulóján, amelyen Ő nekünk adatott. Részt vesz az ünnepen a magyar haza minden hű fia; szegény és gazdag, férfi és nő, gyermek és agg; részt vesz az utolsó tanyaház és kis község ép úgy, mint a törvényhatóságok és a főváros is.

Sőt! Éppen a törvényhatóságok feladata első sorban tevékeny és jelentős részt venni a nemzet kegyeletes ünnepében, mert hisz — amint ezt Arad város a Kossuth ünnep ügyében városunknak is megküldött és ma tárgyalt átiratában kiemeli, — Kossuth Lajos éppen a törvényhatóságokat tekintette mindig a nemzeti alkotmány legerősebb és megdönthetetlen védbástyáinak.

Hogy Kossuth Lajos egyike történelmünk legkimagaslóbb alakjainak; hogy népünk felszabadítását és szabadságát neki köszönheti, azt fölöslegesnek tartjuk sokat ismételtetni, hisz az már történelmi tény, hogy a magyar szabad-

ság és alkotmányosság eszméje Kossuth Lajos nevéhez fűződik. Minden magyar emberben a hála és kegyelet érzetét kelti Kossuth Lajos neve, kinek érdemeit itt részletesen felsorolni lehetetlennek, de feleslegesnek is tartjuk, — hisz mélyen be vannak azok vése minden magyar ember szívébe, — csak utalunk arra a haladásra, amelyet a nemzet máig tett Kossuth Lajos eszméi alapján.

A Kossuth kultusz, amíg ő élt, politikai okokból nem lehetett azzá, amivé lennie kellett volna. Ma már azonban, amikor teteme évek óta porlad az édes haza földjében; amikor halálával véget ért a „képzelt“ ellentét a Kossuth kultusz és a loyaltás között; amidőn már életét, működését a mult történelmének zománca vonja be: Kossuth Lajos többé nem az egyes pártoké, hanem az egész magyar hazáé, s így emlékéit pártállásra való tekintet nélkül, — mert a magyar nemzet kegyelete erősebb a pártszemponctoknál, — tisztelünk kell, s ezen tisztelünknek kifejezést is kell adnunk.

Tudvalevő dolog, hogy Arad város törvényhatósági bizottsága határozta el elsőnek az ország összes törvényhatóságai közül, hogy a nemzet nagy fia, Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját megünnepeli, s erről a határozatáról hasonló ünnepekre való fel-

hívással az összes hazai törvényhatóságokat értesíti.

Ma tárgyalta a lelkes hangú, hazafias átiratot Zombor város törvényhatósági bizottsága, s méltó érdeklődéssel vártuk az állandó választmányának a törvényhatóság ünnepése tárgyában előterjesztendő javaslatát, s a közgyűlés határozatát. De várakozásunkban csalódtunk.

Pirulással és hazafiai lelkünk megdöbbenésével kell regisztrálnunk városunk hazafiatlan és kegyeletsértő határozatát, amely szerint városunk törvényhatósági bizottsága hivatalosan, — mint testület, — nem ünnepel, s csak egy szál nemzeti színű zászlónak a város házára való kitérésével adózik Kossuth Lajos halhatatlan emlékének.

Sokat nem vártunk törvényhatósági bizottságunktól, hisz megmutatta Heves megyének a Rákóczy és Bercsényi diffamálását kimondó törvény megváltoztatása, s a 48-as honvédek és Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása tárgyában megküldött átirata tárgyalásakor, hogy nagyjainak emlékéit holmi hiperloyaltásból legalább a saját határozatával megvédeni, s megbecsülni nem tudja. De azt még sem vártuk, hogy Kossuth Lajos emlékének megünnepelésére városunk állandó választmánya még csak javaslatot sem merjen előterjeszteni,

A BÁCSKA tárcája.

Bácskai nóta.

Baranyában a legénység de szuszi,
Azt se tudják, hol is terem a puszi;
Küldjenek el egy bácskai legényért,
Megmutatja az a helyét, hejh! ingyért.

Baranyában a leány mind szomorú,
Alig fogy a menyasszonyi koszorú,
Indulnak már a bácskai legények,
— Ne ríjjatok, ne sírjatok szegények!

Kiss Péter.

Utunk keletre.

Irta: Novákovits Izidor.

IV.

A legrégebb lakók, kikről a történelem megemlékezik, ép oly számos államcskát alkottak, mint a VII. században idevándorolt délszlávok, azaz szerbek. Ezen délszláv törzs elárasztván a Balkán-félsziget északi és nyu-

gati részét, feladta addigi nomád életmódját és földműveléssel kezdett foglalkozni, vagyis állandóan letelepedett. Politikai helyzete nem volt már akkoriban sem irigylésre méltó, mert míg délfelől Byzanc igyekezett hatalmi szférájába vonni, addig keleten a bolgárokkal, nyugaton a frank római császárokkal volt állandó baja. Eközben egyes törzsfők, a későbbi zsupánok, tekintélyes hatalomra tettek szert és egymás között versenyre kelve majd az egyik, majd a másik szomszédos hatalom beavatkozását segítették elő. Ezen zsupánok, vagy zsupákiból alakultak ki később egyes államok, mint a szerb királyság, (később „hatalmas“ Dusán alatt császárság), meg a bosnyák fejedelemség, később királyság, de még Szerbia a Nemanjicsok uralma alatt lassanként hatalma tetőpontjára emelkedett, addig Bosznia ugyszólván sohasem lett önálló állam, hanem szinte felváltva majd a szerb, majd a velencés, majd később Kálmán király idejében a magyar hűbérséget ismerte el, végül pedig mint bán-ság, fejedelemség, illetve királyság teljesen Magyarország hatalma alá került.

Bosznia tehát, mely nevét az illyr-albán bas-ante — magyarul: hegyen tuli ország — szóból kapta, hűbéres állam volt majdnem keletkezésétől, Kulin bán korától fogva, de sorsát közvetlenül nemzetbeli urai intézték, kik közül különösen a Kotromanics család

jutott jelentékenyebb hirnévhez. Hogy Bosznia majdnem három századon át több kiválóbb fejedelme alatt sem tudott önállósághoz jutni, annak nem annyira a szomszédok hatalma, hanem az örökös vallásháború szította, belső viszály az oka.

Ugyanis míg eleinte Byzanc és Róma állott vetélytársként egymással szemben, ez országban a viszonyok elég tűrhetőek voltak, de midőn a XI. században szinte észrevétel nélkül fészkelte be magát a bogumilizmus, a nevét gyakran változtató patarenizmus, a vallási üldözések napirendre kerültek.

Bosznia népe, különösen a XII. század vége felé különös odaadást mutatott a zogumilizmus iránt, mivel ezen hitet a hierarchia elvetésével bizonyos patriarkális demokratizmus hatja át, a mely különös hasonlóságot mutat a régi szláv családi és községi élet iránt s a mely bizonyos együttes társas élet megkezdésével a teljes egyenlőséget hirdette, azaz némi középkori szocializmus varázsaival bírt.

E mellett Róma és Byzanc örökös vetélykedése, majd szelid udvarlása, majd hivatalos tolokodása közepette Bosznia fejedelmei állhatatosan törekedtek arra, hogy önálló egyházon alapuló önálló államuk legyen. De ezen törekvéstük ép azért, mivel egyházi alappal bírt, lépten-nyomon kudarcot vallott s midőn a XV. század derekán az

hanem „sárázzék“, s azzal bujjék ki a program adás alól, hogy a törvényhatósági bizottság tetszésére bizza az ünneplés módozatainak megállapítását.

Arpirító az az indokolás is, a melylyel dr. Markovith Lajos az ünneplés tárgyában való indítványát előterjesztette. Markovith ur beszédében kijelentette, hogy örül Arad javaslatának, „elvileg“ helyesli az ünneplést, de nem járul hozzá, hogy a törvényhatóság rendezzen ünnepélyt, mert a megoldandó kérdések, ugymint a villamvilágítás és a tisztviselői fizetésemelés kérdése miatt a városnak nincs elegendő pénze (!) egy a Kossuth Lajos nevéhez méltó (!) ünnepély rendezésére. Ezért a társadalomra bizza az ünnepély rendezését, s „elvárja“, hogy egy ilyen ünnepély rendezése esetében azon a polgármester résztvegyen, s „hiszi“, hogy azon a bizottsági tagok is részt fognak venni. Indítványozza végre, hogy szeptember 19-én a városházára a nemzeti lobogó kitűzessék.

Hát szabad krajcároskodnunk akkor, ha a haza legnagyobb fia, városunk diszpolgára emlékének megünnepléséről van szó? Nem akadt volna elég résztvevő, ha a törvényhatósági bizottság elhatározza, hogy a budapesti országos ünnepén képviselteti magát, aki saját költségére is részt vett volna a küldöttségben? vagy ma már csak „napidijért“ tudunk fellelkedni a nemzet nagyjai iránt.

Ugyan milyen óriási összegbe került volna, ha a küldöttség a nemzet megváltójának sírjára koszorut helyez; ha felkéri az egyes felekezetek lelkészeit ünnepélyes istentisztelet tartására, ha az istentiszteleteken a törvényhatósági bizottság testületileg részt vesz, ha utána egy a Kossuth Lajos halhatatlan érdemeit méltató diszközgyűlést tart, s emlékéit újból jegyzőkönyvbe iktatja, s végre ha hivatalosan szólítja fel a háztulajdonosokat és bérlőket az ünnep előestéjén a kivilágításra, ha hivatalos bankettet rendez, s felir az országgyű-

léshez Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatása iránt?

Üres kifogás tehát az az egész indokolás, s nem méltó sem Markovith urhoz, sem a haladó párthoz, amelynek nevében előterjesztett; de legkevésbé méltó magához Zombor városához, amely pár év előtt éppen egy szerb ember indítványára választotta Kossuth Lajost diszpolgárává.

Még ha az összes bizottsági tagok jelen lesznek is a zombori társadalom által rendezendő ünnepélyen, még az sem változtat azon meggyőződésünkön, hogy Zombor város törvényhatósági bizottság nem hazafiasan járt el, mert más kérdés az, vajjon a törvényhatósági bizottsága testületileg vesz-e részt valamely ünnepélyen, vagy a megjelent bizottsági tagok ott csupán a maguk személyét reprezentálják-e? Bizunk városunk társadalmában, hogy ki fogja köszörülni a törvényhatósági bizottsága által ejtett csorbát, mert maga magát gyalázza meg az a város, amely nagyjai emlékét meg nem tiszteli.

(K.)

Az ismeretlen árvák követelése.

Zombor, 1902. augusztus 11.

(Dr. Fr.) A vármegyei árvapénztár kezelése alatt álló, régi községi árvatári hiányok rendezésére vonatkozólag ezen lapnak hasábjain egy, szakavatott tollal megírt cikksorozat jelent meg, mely ezen immár csaknem teljesen véglegzett munkálatnak kellő megvilágításával mindenkorra eloszlatta azon indokolatlan kételyeket, melylyel igen sokan ezen nagyhorderejű kérdés gyökeres megoldása iránt viseltettek.

A fennálló hiányok keletkezését, azok természetét, megtérítésük módjait, a községek visszakereseti jogának miként való érvényesítését és az elvállalt terhek könnyítése érdekében tett intézkedéseket ismerteti a cikkíró ahhoz értő kiváló

alapossággal — úgy, hogy ezen kérdés most már egészen tisztán áll az iránta érdeklődők előtt.

Mint hogy pedig különösen a visszakereseti jog mikénti érvényesítésére nézve voltak a vélemények leginkább eltérők; nagy szolgálatot tett a cikk írója, hogy az e tekintetben, már a rendezés során folyamatba tett s a dolog természetének és tételes törvényeink rendelkezéseinek egyedül megfelelő eljárást kellő szababossággal megismertette.

A már előadottakon kívül azonban még különös fontossággal bírnak — főleg a terheket elvállalt községekre nézve — azon intézkedések, melyek a hiányok megtérítésére végső sorban köteles községek segélyezését és így a terhek könnyítését célozzák.

Hogy tehát ezen közérdekű kérdés minden oldalról teljesen megvilágíttassék, a többször említett cikksorozatban elmondottaknak mintegy kiegészítéséül szükségesnek tartjuk még idevonatkozólag az alábbiak közlését.

A rendezési munkálatnak folyamatba tételekor az intéző körök az a törekvés vezérelte, hogy a nagy összeget kitevő hiányok a lehetőséghez képest olyképp térüljenek meg, hogy a községek elviselhetlen megterhelhetéstől mindenáron megkíméltsenek.

Amennyiben pedig aktaszertüleg előre látható volt, hogy a hiányok egy jelentékeny része immár alig lesz behajtható; mert az adósok, nemkülönben a kölcsönért felelős előljárók nagyrészt teljesen elszegényedtek, s némely tartozások már az adóhivatali átadáskor is behajthatlanok voltak; gondoskodni kellett oly segélyforrásokról, melyeknek igénybevételével a községek elviselhetlen nagyobb anyagi megterheletés nélkül ké-

izlam teljesen elsodorta Byzanc és Szerbia önálló vagy legalább névleges állami létét, Bosznia királyain a folytonos vallásváltoztatások sem segíthettek. 1463 ban, midőn a törökök Jajcát, az utolsó szabad várat elfoglalták s a szerencsétlen hitebogyó Istvánt, Bosznia utolsó királyát vérpadra hurcolták, sem a keresztény, sem a bogumil vallás nem állhatott ellen az izlam példátlanul gyors terjedésének. Különösen a bogumilok siettek a nekik nem is oly idegen vallást felvenni, csak hogy birtokaikban és szabadságukban megmaradhassanak.

Igy tehát Bosznia népe, a szerbség keleti aga, három vallásfelekezetre oszlott és oszlik még ma is. Természetes, hogy ily körülmények között, a mindent vallási alapon felfogó szellemtől áthatott nép egységessé, szabaddá sohasem válhatott s várnia kellett, míg a gyűlölt „sváb“ kapott felhatalmazást arra, hogy a civilizáció világát hozza be szép országába. S a mily érdemeket szerzett a bosnyák kormány a kultura terjesztése körül, oly sikertelen maradt majdnem minden törekvése, hogy a nép rokonszenvét meguerje. A legnagyobb számban (kb. 800000) előforduló görög keletiek ép úgy neheztelnek rá, akár csak Mohamed nyája (vagy 600000) vagy akár a számban legkisebb katolikus vallást követő középbosznia nép (vagy 300000.) Gyakran olvashatunk memorandumokról, kül-

döttségekről, a melyek az elégtelenség érzelmét tolmácsolják és nem ritkán vehetnek tudomást csapatos kivándorlásokról is. Különösen a mohamedánok mutatnak nagy elégtelenséget s ha csak lehet, elbagyják ősi hazájukat és Kis Ázsiában keresnek vallásuknak jobban megfelelő otthont.

Fentiek után nyilvánvaló, hogy Bosznia népéletét az idegen utazó nem igen tanulmányozhatja. A makacs zárkózottság, mely különösen a mohamedánokat jellemzi, csak a régi és kipróbált ismerős előtt szűnik meg, így hát bizony mi is inkább csak hallomás, ottani kartársaink elbeszélései alapján vetünk tudomást Bosznia népének különösen belső lelki világáról, a mely sok tekintetben tagadhatatlanul vonzó. Az izlam mindenestre új társadalmi rendet honosított meg ebben az országban, de a nép lelkét, eltekintve a vak vallás fanatizmustól, semmi ujjal nem termékenyítette meg. Így tehát azt mondhatjuk, hogy Bosznia népe teljes négy századon át szellemileg nem haladt előbbre egy szemernyivel sem, megmaradt régi, hogy úgy mondjam naiv világában. És a naiv világ, melynek himporát a civilizáció lassan-lassan már le is törli, kétségtelenül igen érdekes.

Megkísértem tehát, hogy fentiek alapján, ha talán nem is tökéletes, de legalább

a valóságot megközelítő képét adjam Bosznia lakosságának és népéletének.

Eredetere nézve Bosznia mostani népessége két része osztható u. m. bennszülöttekre és bevándorlottakra. Ez utóbbiak alatt értendők az oda vezényelt tisztviselők és az újabb telepések, többnyire földmivelők, iparosok és kereskedők.

A népesség ezen két osztálya egymástól a lehetőleg legerősebben elszigetelve él. A bennszülöttek hihetetlen ellenszenvvel viselnek a bevándorlottak iránt, az utóbbiak meg önmagukra lévén utalva, külön társadalmi rendet alkotnak. Lássuk őket közelebbről!

A bevándorlott tisztviselők nevezhetők Bosznia intelligenciájának, a mely intelligencia azonban tisztán önmagának és az őt fentartó hivatásának él; a szélesebb néprétegekre semmi hatást sem gyakorol, mivel utóbbiakhoz sem származás, sem a haza fogalma, sem nyelvi közösség, sem a mult hagyományai, szóval semmi bensőbb kapocs nem fűzi. Ennek az intelligenciának tagjai azonkívül sincsenek közös származás, nemzetiség, nyelv, vallás, stb. által összekapcsolva, minthogy származásra nézve többnyire németek, csehek, lengyelek és szlávok, nagyritkán magyarok, szerbek vagy horvátok. Őket ugyszólván csak az anyagi élet érdekei fűzik Boszniához. S az ország kormányzása

pések lesznek a hiányokat — törvényen alapuló köteleességüknel fogva — átvállalni.

A községek részére a központban kezelt tartalékalapoknak a hiányok le-
hajlására kilátásba helyezett igénybe-
vétele, a központi tartalékalapból nyuj-
tandó segélyezések — miként azt a
cikksorozat helyesen kifejti — mindezt
célozták. A helyszínen működött bizott-
ságok azonban már működésük kezdetén
tapasztalták, hogy a hiányok sokkal
nagyobb részben behajthatlanok, mint
azt hitték: és mert a községek részére
kezelt tartalékalapok már előzőleg jelen-
tékeny mérvben hiányok megtérítésére
igénybe vétetvén, csekély voltuknál fogva
alig vezetnek a terhek könnyítésére, a
központi tartalékalap pedig — eltekintve
attól, hogy az a célbavett segélyezésre
csak részben vehető igénybe — már a
községek nagy számát és a megtérítendő
hiányok nagyságát tekintve, szintén alig
könnyíthet a terheken: nem maradt egyéb
mód hátra, mint a hiányok megtérítéséről
közkölség utján gondoskodni.

Az ügy ezen állásában — a köz-
lakosság már amúgy is nagymérvben
igénybe vett teherviselési képességének
lehető megkímélése és a községek anyagi
megrázkódtatásának elkerülése érdeké-
ben — az illetékes körök minden törek-
vése oda irányult, hogy pótdadó emelése
nélkül, újabb segélyforrások teremtésé-
vel tegye elviselhetővé a törvény értel-
mében elvállalható terheket.

De hogyan?

Főispánunk, a ki köztudomásulag
a legnemesebb ambícióval azon van,
hogy ezen kérdés a községeket a már
fenyegető anyagi romlástól megmentendő
— gyökeres megoldást nyerjen, mindenre

hagyományos osztrák, polizei-szellemben tör-
ténvén, a „Kulturträger“ tisztviselői osztály
akarva, nem akarva, buzgóan terjeszti a
bosnyák kormány által érthetetlenül megtúrt
és hallgatásával titkon előmozdított „nagy-
horvát“ propagandát. Ezen propaganda pedig
a mily széles alapon indult meg, alapítván
zengzetes „nagy-horvát“ címeikkel felékesített
társasköröket, dalegyesületeket, más kulturális
intézményeket, melyeknek tagjai közt néha
1% sem horvát, eddig az ország szerencséjére
— ugyszólván teljes fiaszkóval — jár, mivel
a nép és az abból lassan felcseperedő kö-
zéposztály szívósan zárkózik el minden ily
értelmetlen kísérlet elől.

Másként áll a dolog a bevándorolt te-
lepeseikkel. Ezek ugyan szintén többnyire
messze vidékről szakadtak oda, de mint jó-
zan kereskedők, iparosok vagy földművelők
(ez utóbbiak között van sok bácskai földink
is!) hamarabb tudtak a benszülött népnek
legalább némi rokonszenvére szert tenni.

Bosznia benszülött lakossága ellenben
erősen át van hatva az anyaföld iránti sze-
rettel, melyet „ponoszna Boszniának“,
vagyis büszkének, dicsőségesnek, híresnek
nevez. Életét még ma is a legtisztább őse-
detiségben látjuk s a mi újabb keletű, az
még nem vált a nép vérévé, lehet elég könny-
nyen különböztetni a régítől.

kiterjedő figyelmével erre megtalálta az
egyedül rendelkezésre álló módot.

A helyszínen működött bizottságok
munkálatairól magának esetről-esetre
referáltatván, tudomására jutott, hogy a
községeknél oly árvtári követelések is
kezeltetnek, illetőleg lettek a központi
árvtárba beszállítva, melyek mindez-
ideig azért nem voltak kintalványozhatók,
mivel azok jogos tulajdonosai — bár a
rendelkezésre álló születési adatok sze-
rint önjoguságukat már régen, igen sokan
még az adóhivatali átadáskor elérték —
teljesen ismeretlenek. Ezen követelések
ugy községenkint, mint az egész vár-
megyében igen nagy összeget tesznek
ki; és ha azok — bár csak időlegesen
is — felhasználhatók volnának a községi
hiányok lehajlására, a községekre ez oly
segítség volna, hogy a hiányok meg-
térítése iránt elvállalt kötelezettségét
érzékeny megterhelés nélkül igen
könnyen teljesíthetnék.

Ezen — közel fél millió koronát
kitevő — összegek felhasználásával tö-
rekedett a főispán a vármegye községei-
nek célszerűen felhasználható segély-
forrásokat nyújtani.

Arra való tekintettel, hogy a tar-
talékalapok elégtelensége folytán a köz-
ségek újabb közterhektől megkíméltesse-
nek és különös figyelemmel arra, hogy a
községek igen nagy számban oly hiányok
megtérítéséről is kötelesek gondoskodni,
melyek már az adóhivatali átadáskor is
behajthatlanok voltak — indokolt felter-
jesztést intéztetett a belügyi kormányhoz
aziránt, hogy ezen teljesen ismeretlen
árvtári követelések a községi hiányok le-
hajlására felhasználhatók legyenek —
természetesen csak időlegesen, azon
kötelezettség feltétlen kikötésével, hogy
a mennyiben az arra jogosultak a jövő-
ben netalán jelentkeznének, követeléseik
összes járulékaikkal a községek által
megtéríttessenek.

A m. kir. belügyminiszterium figye-
lembe véve a felterjesztésben felhozott
múltánylást érdemlő indokokat, a kérel-
met teljesíthetőnek találta és 66310/VIII.
sz. alatt kelt intézvényével megengedte
ezen összegeknek az említett kikötés
fentartásával a mondott célra való fel-
használását, és pedig az 1877. évi XX.
t. c. 286. §-ának rendelkezéséhez képest
azzal, hogy ezen összegeknek azon része,
mely oly volt kiskorukat vagy gond-
nokoltakat illet, kik az 1877. évi XX.
t. c. életbe lépte előtt érték el önjogu-
ságukat, egész összegükben felhasznál-
hatók a hiányok időleges lehajlására,
míg azon része, mely oly volt kiskorukat
és gondnokoltakat illet, kik az idézett
t. c. életbelépte után érték el önjogusa-
gukat, bírói kézbe teendő.

Ez az intézkedés igen nagy segít-
ségére lesz a községeknek, még a kikötött,

törvényen alapuló megkülönböztetéssel
is; mert az 1877. évi XX. t. c. életbe
lépte előtt esedékessé vált összegek ké-
pezik ezen követelések nagyobb részét,
míg az annak életbe lépte után esedékes
követelésekből a községek szintén tete-
mes összegekhez jutnak, mert az ön-
joguság bekövetkeztétől a bírói kézbe
tételig járó letéti folyó és az árvtári
magasabb és tőkésített kamatok közötti
különbség — a mi szintén nem meg-
vetendő összeget tesz ki — a községek
által a mondott célra kétségtelenül szintén
felhasználható.

Első látszatra ezen üdvös intézkedés
sokak előtt talán úgy fog feltűnni, mint
a mely tételes magánjogi elveinkkel
homlokegyenest ellenkezik s így egye-
nesen jogtalan. Ha azonban tekintetbe
vesszük azt, hogy itt ezen követeléseknek
nem eltulajdonításáról, hanem azoknak
csak időleges felhasználásáról van szó
és hogy a visszatérítési kötelezettség
feltétlen kikötése mellett a kérdéses
követelések csak felsőbbhatósági enge-
dély alapján lesznek indokolt esetben
felhasználhatók: a kérdés teljesen tisztán
áll, hogy ezen eljárás nem okozhat semmi
féle jogsérelmet, de a méltányosság elvé-
nek kellő szem előtt tartásával lehetővé
teszi, hogy az árvtári hiányok a közsé-
gek anyagi erejének lehető kimélésével
könnyen és végleg rendeztessenek.

A községeknek pedig szolgáljon
teljes megnyugvására az, hogy az intéző
körök, élükön a főispánnal, mindent meg-
tettek, hogy a községek az adott körü-
lmények között igénybe vehető összes
segélyforrások teljes felhasználásával
képesek lesznek ezen régi terhektől el-
viselhetlen áldozatok nélkül végleg meg-
szabadulni.

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága
hétfőn délelőtt a városháza nagytermében
rendes közgyűlést tartott, a melyen a bizottság
tagjai igen szép számban jelentek meg és
nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérték
a tárgysorozat igen sok pontját, melyek köz-
érdekűek voltak.

A közgyűlésen Latinovits Pál főispán
elnökölt, ki kilenc órakor a bizottsági tagok
éljenzése között a teremben megjelenvén,
elfoglalta elnöki székét és a közgyűlést meg-
nyitottnak nyilvánítva, a jegyzőkönyv veze-
tésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni
kivánók feljegyzésével pedig Maximovits
Miklós aljegyzőt bizta meg.

A közgyűlés tárgysorozatának első pontja
Hauke Imre polgármester jelentése volt a
városi közügyek állapotáról. A közigazgatás
menetére, annak egyes ágazatainak állapotára
kiterjeszkedő részletes és kimerítő jelentést
a bizottsági tagok figyelemmel hallgatták és
egyhangu éljenzéssel tudomásul vették.

Tárgyalás alá kerültek ezután a követ-
kező ügyek:

Falcione ösztöndíj.

A vallás- és közoktatástügyi miniszter
leiratában tudaja, hogy a városnak a Falcione

ösztöndijban újlag hozandó határozatát csak abban az esetben hajlandó jóváhagyni, ha az alapító levél értelmében az ösztöndíj élvezetére első sorban jogosított József György negyed éves bölcészeti hallgatónak adományozza.

Ebből folyólag a közgyűlés az üresedésben levő ösztöndíjas helyet nevezettnek adományozta.

Gyalokay ösztöndíj.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter figyelmezteti leiratában a város közönségét, hogy az alapító levél rendelkezéseit szigorúan tartsa be, mert ellenes esetben felügyeleti jogánál fogva saját hatáskörében fog eljárni, esetleg az alapító levél megfelelő módosítása által annak rendelkezéseit minden körülmények között biztosítani fogja.

Ezen rendelkezés alapján a közgyűlés Magyar Mihály VI. és Városvy Károly IV. o. tanulóknak adományozta az ösztöndíjat.

A felső kereskedelmi iskola.

Felolvastattott a kultuszminiszter rendelete, mely szerint az 5000 korona államségelyt állandóan biztosítja városunk részére mindaddig, míg az iskolát a város tartja fenn.

A miniszternek ezen rendelkezése lehetővé tette, hogy az iskola igazgatója és tanári karának fizetése az állami igazgató és tanárok fizetésének megfelelően rendeztessék.

Ehhez képest a közgyűlés a következőleg állapította meg a felső kereskedelmi iskola igazgatója és tanárainak fizetését folyó évi szeptember hó 1-től.

Zsulyevits Ernő fizetése (VII. fizetési osztály 3. fokozat) 4000 kor. fizetés, 720 kor. lakpénz, Novákovits Izidor és Trencseny Károly (IX. f. o. 1. f.) egyenként 2600 kor. fizetés, 480 kor. lakpénz, Krump Vilmos (IX. f. o. 2. f.) 2400 kor. fizetés, 480 kor. lakpénz és végül Prokopy Imre óradíjas tanár, amennyiben r. tanárrá megválasztatik (IX. f. o. 2. f.) 2400 kor. fizetés, 400 kor. lakpénz.

Ezenkívül az igazgató 5 évenként, a tanárok pedig 6 évenként egy-egy fizetési fokozattal előlépnek.

Azonkívül határozatilag kimondta a közgyűlés, hogy az említett igazgató és tanárokkal belép a nem állami tanárok országos nyugdíjintézetébe, miáltal nevezettek nyugdíjukat is onnan nyerik és így a város a nyugdíj fizetése alul megszabadul, mely 24000 koronát tenne ki évente.

Ezen pont letárgyalása után Latinovits Pál főispán bálás köszönetét fejezi ki a törvényhatósági bizottság nevében Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek, ki azon kegyes rendelkezésével, hogy az államségelyt állandósította, egy nagy terhet vett le a városról és lehetővé tette az iskola végleges rendezését.

A közgyűlés a miniszterhez köszönő feliratot küld és ezt jegyzőkönyvében megörökíti.

Az új színigazgató.

Az idei szini évadra, mint azt már közöltük, 10 vidéki színigazgató pályázott. A sziniügyi bizottság az egyes kérvényeket és ajánlatokat beható tanulmányozás és tárgyalás alá vévén, azon javaslattal járult a közgyűlés elé, hogy az idei évadra Monori Sándor színigazgatót válassza meg, a kinek az ajánlata a legkivalóbb, úgy a művészi és karaszemélyzet, valamint a zenekar tekintetben és a zombori közönség műzslésének megfelelő

műsort ígér és e mellett anyagi garanciával is rendelkezik.

A közgyűlés megválassza Monori Sándort és megbizta a tanácsot a szerződés megkötésével. A közgyűlés ezen határozatát Nyitra vármegye alispánjával közli azzal, hogy még az esetben is ragaszkodik a város hozzá, ha Nyitra város nem választaná meg Monoryt.

A Scherer árvák.

Gyurisits György főjegyző felolvassa dr. Gozsdu Elek indítványát és javaslatát a szegény Scherer árvák segélyezése érdekében. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy Zombor város közönsége a Scherer fiu tanítási költségeit, ki a pécsi hadapród intézet növendéke, 300 koronában kifizeti azzal a megjegyzéssel, hogy ez a jövőben precendenstől nem szolgálhat. A két kis leányka érdekében pedig a város közönsége felir Császkai György Kalocsai érsekéhez, hogy az árváknak valamely árvaházban leendő felvételét kegyesen engedélyezze. A város honvédelmi alapítványi helye a jövő évben üresedésbe jön és a pályázatnál a kiskorú Scherer fiu részére előny biztosított.

A számonkérőszék.

A folyó évi május hó 7 én megtartott számonkérőszék jegyzőkönyvének felolvasása után, mely a városi adóügyi osztálynál tapasztalt és tévedésből eredt hiányokról is beszámol, felszólal dr. Gozsdu Elek és örömmel hallja azt az új szellemet, melyet minden a város közügyei iránt érdeklődő bizottsági tag bizonyára örömmel hall, mert tiszta képét tárja elő a számonkérőszék jegyzőkönyve és ezért a bizottsági tagok köszönetét jelölt lelkes eljente indítványoz a főispánra, a mi meg is történt. Azonban óhajtja tudni, hogy a közölt rendtelenségekért kit terbel a felelősség, kéri annak nevét tudatni, mert kívánja, hogy az illető tisztviselő ellen a megtorló intézkedés fogantatba vétessék.

Latinovits Pál főispán köszöni a szíves szavakat, de ő csak kötelességét teljesíti tette és az illető tisztviselő nyilvános megnevezését korainak tartja, mert elrendelte, hogy a jövő számonkérőszékig a hiányok pótoltsanak és az esetben, ha ezen határidőre meg nem történne, akkor nem lesz kegyelem és az illetők ellen kérlelhetlenül fog a fegyelmi eljárás megindítani. A főispán megnyugtató válaszára dr. Gozsdu Elek megnyugodott és a közgyűlés a számonkérőszék jegyzőkönyvét tudomásul vette.

A gőzfürdő.

Igen érdekes vita fejlődött ki a városunkban építendő gőzfürdő kérdésénél.

A vita sorát dr. Gozsdu Elek nyitotta meg és nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatott beszédben fejtette ki az ő indokolt álláspontját a tanács javaslatával szemben, mely a cég ajánlatán alapul.

Kérde, vajjon a város jogosult-e ajándékozást gyakorolni és egy üzletet, — mert a gőzfürdő csakugyan egy üzlet — ingyen telketek ajándékozni. Ugy tudja, hogy a város a belső telkeknek nem igen van bőviben, de ha mégis telekadományozásról van szó, úgy az ellen, hogy ez az Erzsébet liget egy része legyen, határozottan ellent mond. Ha már más módon, mint telekadományozás által a gőzfürdő kérdését megoldani nem lehet, úgy keressenek más telket. Bizonyára tudják a bizottsági tagok, hogy városunkban egy

szépművészeti kulturpalota van tervbe véve és hogy az meg is lesz, biztos garancia arra Latinovits Pál kitűnő kulturérzése, melylyel minden közművelődési ügyet felkarol és így a kulturpalotát is, melynek ő a kezdeményezője.

Már pedig a kulturpalota helyéül az Erzsébet liget mintegy predestinálva van és ez az egyedüli alkalmas helye.

Ha már most a gőzfürdőt is az Erzsébet ligetben építenék fel, beállana az a kuriózum, mely kulturállamban ritkítja párját, hogy egy tisztogatási intézet, mert a gőzfürdő az, áll egy a kulturának emelt palota mellett, a mi valóságos abszurdum.

Kéri tehát a gőzfürdőre vonatkozó javaslatból az Erzsébet ligetet kibagyni.

Falcione Lőrinc kijelenti, hogy egész életén át nagy elszórtással viseltetett a gőzfürdő, mint egy fontos egészségügyi intézmény iránt. Évekkel ezelőtt csak neki volt Zomborban gőzfürdője és az egész Bácskában még csak Baján volt. A megyegyűlések alkalmából a bizottsági tagok mindig felkeresték a fürdőt, hol férfi és női fürdő is volt, mely utóbbi a legfontosabb.

Szándékozott ő még a Jubász utcai telkén is egy gyógyintézetet felállítani. Az ő gőzfürdőjéről azt írta egy lap: „a közérdek szempontjából ki kell mondanunk, hogy a Falcione-féle gőzfürdő Zombor városi hygienikus viszonyainak nem felel meg.”

Ez téves állítás, a mit igazol az általa 15 év előtt megfektetett panaszkönyv, melyben nincs panasz, csak dicséret és sok orvosi kapacitás is elismerte ezt.

Indítványozza, hogy ha a város a villamvilágítást behozza, állítsa fel a telepet a régi kaszárnya helyén. Itt akkor annyi gőzerő fog rendelkezésre állni, ami pénzbe nem kerül, hogy azzal még több iparágat is lehetne üzembe hozni és így egy modern gőzfürdőt is, mi nem kerülne többé 40000 koronánál. Ez valóságos gyógyfürdő lenne. 3 osztályból állana, lenne benne svéd gimnasztika, uszoda, hidegvízgyógyintézet.

Ha a régi kaszárnya mögött lesz a gőzfürdő, ettől nincs messze az Erzsébet liget, a séta pedig kell a fürdővendégnek.

Markovith Lajos a tanács javaslatát pártolta, Gozsdu indítványának elfogadásával.

Erre főispán összegezvén a felvetett javaslatokat, a közgyűlés dr. Gozsdu Elek módosításával a tanács javaslatát fogadta el, mely így szól:

A Hadinger A. budapesti cég által benyújtott azon ajánlat, mely szerint a gőzfürdőt sajátjának felépíti és ezért a várostól ingyen telket és az első tizenöt évben évenként 2000 korona szubvenciót kér és hogy a gőzfürdőt a 15 év leteltével a város közönségének eladni köteles, míg ellenben a város azt megvenni nem köteles, a további tárgyalások alapjául a közgyűlés elfogadja.

Mielőtt azonban ezen ügyben végleges határozat hozatnék, a közgyűlés utasítja a városi tanácsot, hogy a bemutatott terveket és részletes leírásokat a mérnöki hivatal által vizsgáltsa felül és ez alapon állapítsa meg azt, hogy ajánlattevő minő és mily értékű épületeket és illetve felszerelést kíván felállítani.

Egyben, hogy az adandó ingyen telket arra alkalmas helyen, az Erzsébet ligetet ki-

Sok pénzt lehet megtakarítani, nem kell piszkos ruhában járni. Magyarázat 8. oldalon.

véve, hozzon javaslatba, azonban hogy az mindenesetre megfelelő telekkönyvi korlátozások mellett kihatározható legyen.

Villamos világítás.

A villamos világítás felállítására négy ajánlat érkezett be. Miután azonban azok egymástól különbözők az összehasonlítás nehézsége miatt a kiküldött bizottság által felül nem bírálható.

Továbbá a bizottság ezen ügy tárgyalása folyamán az időközben szerzett tapasztalatokról meggyőződést szerzett arról, hogy a víz nyelésének kérdése immár — amennyiben a város területén lévő gőzmalmok nagy vízszükségletének fedezésére kutak furása folytán — szerencsés megoldást nyert, feltétlenül elejtendőnek tartja, hogy a telep a Ferenc csatorna mellett legyen.

Ez esetben pedig elejthetők volnának a központi telep elhelyezése és felépítésével járó költségek, mivel a város belterületén levő központi telep a város által a vármegyétől megvett régi laktanya ugynevezett kórházi szárnyában kényelmesen elhelyezhető lenne, mi egyrészt a beruházási költséget tetemesen megkönnyítené, másrészt a régi laktanya felhasználásának kérdését is megoldaná.

Ezen megoldás ugyanis nemcsak az építkezési költséget redukálja és azt megkönnyíti, de másrészt a személyzet számanak leszállítását is maga után vonja.

Ennek folytán a közgyűlés kimondja, hogy az előbb benyújtott ajánlatok, a város eddigi szakértőinek véleménye és az üzemgaranciákra vonatkozó ajánlatok együttesen a szakértői javaslat megadása végett a kereskedelemügyi miniszterhez terjeszteni fel oly megkereséssel, hogy az ügy sürgősségére való tekintettel szakközvegyei által az ajánlatokat sürgősen felülvizsgáltsassa.

Gräff Nikáz köszönőlevele.

Városunk közönsége Gräff Nikáz kir. tanfelügyelőt a Ferenc József rend lovagkeresztjével történt magas kitüntetésé alkalmából jegyzőkönyvi kivonat utján üdvözölte. Gräff Nikáz a város közönségéhez intézett levélben köszönte meg szülővárosának, — melynek közügyeiben élénk részt vesz, — ezen megtisztelő megemlékezését. A köszönőlevelet Gyurisits György főjegyző olvasta fel és a bizottság a közgyűlésen jelenlevő Gräff Nikáz tanfelügyelőt lelkesen megjelenezte.

Lobkovits herceg levele.

A közös hadügyminiszter megbízásából Lobkovits herceg hadtestparancsnok Zombor város kérelmére tudatja, hogy a városnak egy teljes ezred elhelyezésére most nincs kilátása, de ha bekövetkezik valamely ezred elhelyezése, a városok közül Zombor városát előjegyzésbe vette.

A leiratot a közgyűlés köszönettel tudomásul vette.

Az ártézi kút.

A közgyűlés felhívja a vállalkozót, hogy miután a kutfurás eredménye nem teljesen kielégítő és a külső csövek kibuzása folytán előállott beiszapolást tisztítsa ki és esetleg a kut mélyebbre furása után kedvező eredmény várható.

A gabonapiac kibővítése.

Miután egy előző közgyűlés által kijelölt gabonapiac a rendőrfőkapitányság jelentése szerint nem kielégítő, a közgyűlés Georgievits Koszta, Falcione Lőrinc, Vukicsevits Péter és dr. Konyovits Dávid bizottsági tagokat küldi ki a kérdés tanulmányozására.

Törvényhatósági átiratok.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottság átirata a városi közpénztárban elhelyezett városi és alapítványi, ugy a gyámpénztár pénzkészletének mikénti kezelése tárgyában. — Torontál vármegye közönségének átirata a hivatalnokok vasárnapi munkaszünetének tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Pancsova város törvényhatósági bizottságának megkeresése önálló választókerületté leendő tétele iránt a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában. — Tudomásul vétettek.

Kossuth-ünnep.

Arad város átiratáról lapunk más helyén emlékeztünk meg.

Tanácsi jelentések.

A városi tanács jelentése a tankötelesek összeírása tárgyában — A tankötelesek összeírása az 1902—1903. tanévre elhatározott.

A városi tanács jelentése a szükséges jég beszerzése tárgyában. — A jég beszerzésével a tanács megbízott.

Ugyanannak előterjesztése a városházában levő bolthelyiségek bérbeadása tárgyában. — A bolthelyiségek bérbeadása tudomásul vétetett.

Ugyanannak előterjesztése a kövezetvámra vonatkozó engedélykírat megújítása tárgyában. — A kereskedelemügyi miniszterhez felirat intéztetett.

Ugyanannak előterjesztése toronyórák beszerzése tárgyában. — A közgyűlés a gör. kel. szerb templom, a róm. kath. plébánia templom tornyán felállítandó vasszámlalapu új toronyórák munkálatait Bodicsi Sándor bajai óragyárosnál, mint a legkedvezőbb ajánlattevőnél rendeli meg 7701 korona munkadíjért. Egyben a város magára vállalja az újtemplom óráinak kifizetését.

Számadási ügyek.

Falcione Gyula alapítvány 1901. évi számadása. — Uti alap 1901. évi számadása. — Házipénztári alap 1901. évi számadása. — Kövezési alap 1901. évi számadása. — Gyalokay Rozália ösztöndíj-alapítvány 1901. évi számadása. — Helyesnek találtatván, a felmentvények a szokásos fentartással kiadattak.

Egyéb ügyek.

Földmívelésügyi m. kir. miniszteri intévény a faiskoláról és befásításról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. — A szabályrendelet a miniszteri intévény értelmében módosított és újbóli jóváhagyás végett a miniszterhez felterjesztetik.

Az országos községi törzskönyvbizottság megkeresése a helynevek megállapítása tárgyában. — A közgyűlés elhatározza, hogy megmarad a régi helynevek mellett.

Palanacszy István és Sztojsits Pál kérelme városi maradványföld eladása iránt. (I-ső szavazás.) — A városi tanács jelentése a magyar uti vasuti megállóhely részére városi terület átengedése iránt. — A jövő közgyűlés napirendjére kitűztetett.

A mérnöki hivatal előterjesztése Szauerborn Antal utbiztos jutalmazása tárgyában. — 100 korona jutalom megszavaztatott.

Özv. Gallé Danielné kérvénye özvegyi nyugdíjának, temetkezési átalányának és gyermeki neveltetési járulékának megállapítása iránt. — 720 korona megállapított.

Valter Nándor városi tanácsnok fizetési előleg iránti kérvénye. — Martinovits György városi rendőrfelügyelő fizetési előleg iránti kérvénye. — Latinovits Szaniszló tanácsnok kérelme 3 heti szabadságidő megadása iránt.

— Konyovits Péter városi ellenőr szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye. — Megadatott.

*

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata letárgyaltatván, elnöklő főispán a közgyűlést befejezettnek nyilvánította és a főispán életésével véget ért.

A zentai hid fölépítése.

— Az új tiszai hid tervei. —

Az összeomlott zentai fabid helyéu nem sokára vasból készült büszke műszaki alkotmány fogja összekötni Torontál és Bács-Bodrogh megyék élénk forgalmu kereskedelmi gőcpontjait.

A nagyarányu építkezés ugy kereskedelmi, mint katonai szempontból föltötte fontos utvonalakot nyit meg egymás számára, bár a közlekedés most sincs megszakítva, mert két komp igyekezik a mindig fennálló forgalmat legombolyítani. Megis tagadhatatlanul előnyösebb lesz a szomszédos megyék áruforgalmának emelésére, ha folytonos és szabad utvonat áll rendelkezésre a magyar Alföld két legtermékenyebb vármegyéje között.

A kereskedelmi miniszterium mar egész komolyan foglalkozik az új hid tervezetével, amely igyekezet különösen Latinovits Pál főispán agilis munkálkodásának eredménye. A megyéje ügyeit nagyon is a szíven viselő főispán minden követ megmozgatott az új hid felépítése érdekében. Neki köszönhető, hogy a miniszterium már a módokat is megállapította. Az országos utalap ugyanis ebben az évben még egyáltalán nem volt igénybe véve, ennél fogva annak összege nagy részben kihatározható. Zenta város ebből a rendelkezésre álló alaptól 40 évre terjedő kamatnélküli kölcsönt kap, melynek egész összegét egymillió kétszáz ezer koronát 30,000 koronányi évi részletekben kell visszatérleszteni. Ez az egy évi részlet azonban bátran a vámból befolyó jövedelem terhére irható; ilyképen tehát a felépítés terve a várostól magától egyáltalán nem kíván anyagi áldozatokat.

Ezt a kereskedelmi miniszteriumban megállapított tervet a napokban vitatták meg a zentai széképtel közgyűlési termében. Az összehívott értekezlet nagy lelkesedéssel fogadta az építkezési költségek illetéknépen való megajánlását és elismerését fejezte ki a főispánnak buzgó és hathatós munkálkodásáért.

Részt vett ezen az ülésen mindkét érdekelt vármegyének a küldöttsége is. Előben is ismertették az ideiglenesen fennálló intézkedéseket, melyek szerint az egyik komp a hídól északra 100 méternyi távolságban, a másik az ellenkező oldalon 70 méternyi távolságban közlekedik. Azonban az új hidra való tekintettel a hid végétől egészen a tiszai védtöltésig ki kell kövezni az utat, sőt a védtöltést is műttá kell átalakítani. Ezeket a munkálatokat már előbb is meg lehet kezdeni, amennyiben az utépítésre vonatkozó költségek teljesen Zenta város költségvetését terhelik.

Ugyanezen műveletek folyamán 45 éptellet kisajátítása is sztkésessé válik. Különös gond fordítandó a rakodópart teljes kiépítésére, ami szintén jelentékeny összegbe fog kerülni, de elodázhatatlanul sztkeseges, mert az előbbi hid romlását is éppen a rakpart megcsuszása okozta. Mint már ismeretes is, a leomlott fabid csupán egy alatta álló szállító hajónak köszönhetette, hogy darabokra nem tört és így értékesíthető is. A régi fabid megvételére már ajánlatot is tettek Magyar-Kanizsa és Török-Kanizsa községek, valószínű tehát, hogy az egész alkotmányt leszállítják a kanizsai Tiszra, ahol a két községet jelenleg összekötő kompot fogja helyettesíteni.

A részletek megállapítása már a szükebbkörű hidépítő bizottság és a vállalkozók dolga. Az építkezést már valószínűleg a jövő tavasszal megkezdik.

H i r e k.

Kitüntetés. A király dr. Than Károly főrendiházi tagnak, O Becse község szülöttének a budapesti nyilvános rendes egyetemi tanárnak a tudományosság terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a Ferencz József rend nagy keresztjét adományozta.

Uj pápai kamarás. Öszentsége XIII. Leo pápa Rózsa Imre bács-petrovoszelői plébánost pápai kamarássá nevezte ki. A kinttett plébános egyházmegyénk r. kath. klérusának kiváló tagja, egyike volt az 1848/49. magyar szabadságharc fiatal, de nagy vitézségi honvédeknek. Papi pályáján feddhetlen tiszta élet, lankadatlan tevékenység, igaz honszeretet és szives jótékonyág jellemzik.

Főispáni hivatalvizsgálatok. Mult számunkban említettük, hogy Latinovits Pál főispán a kulai főszolgabírói hivatal alapos és mindenre kiterjedő vizsgálat alá vette. A vizsgálatokat most folytatja a főispán a többi főszolgabírói hivataloknál. E végből ma utazott el városunkból dr. Csernyus Pál tb. főügyész és Szalay Frigyes főispáni titkár kíséretében.

Az igazságyminiszter, mint képviselő. A rigyicai kerület méltán büszke lehet és valójában büszke is az ő képviselőjére. Plósz Sándor nemcsak az ország igazságyminisztere, nemcsak a szó szoros értelmében véve képviselője a rigyicai kerületnek, hanem e mellett az ő páratlan jóságával és végtelen buzgóságával igazi áldást osztó jóakarója a kerülete egész lakosságának. Bárki fordul hozzá, ajtaját nyitva találja. Szives, lekötözött modorával fogadja az ügyes-bajos dolgában eljáró polgárt s minden ügyben, a mely méltányos és igazságos. Kész örömmel nyújt segédkezet. Így a legutóbb is a rigyicai gör. kel. szerb egyházközségnek 500 korona államegélyt eszközölt ki. A kerület igaz bálával és őszinte ragaszkodással adózik az igazságyminiszternek az ő páratlan jóságáért.

Erseki adomány. Császká György érsek a bács-szent-tamasi katolikus egyesületi ház felépítésére 1000 koronát adományozott és megígérte, hogy a felépítés után a házban elhelyezkedő egyesületek berendezésére is 1000 koronát fog adományozni.

Havi búcsú. Boldog asszony szűz Mária havi búcsuját tegnapelőtt ülték meg a szállási r. kath. hívők a szent kápolnában. Az ájtatos hívek nagy serege gyült össze ez alkalomból és vett részt a szentmisén, melyet Pfaltz Jakab zombori káplán celebrált. A vidékről is nagyon sok búcsus jelent meg imádni a szent anyát. A zombori búcsusokat Csányi István növendék pap vezette Máriás zászlókkal, a kereszt elővitelle mellett vonultak a búcsuhelyére. A szentmise után a felállított sátrakban vigadtak a búcsusok. A templom körüli téren valóságos vásári színezete volt a búcsúnak.

Adakozások a Scherer árvák részére. A Scherer árvák részére újabb a következő adományok folytak be: Latinovits Pál főispán 20 korona, Szalay Károly 10 korona, Egy asztaltársaság 7 korona, Iskolané (leányiskola) 6 korona, Henneberg Sándor ügyvéd, dr. Bruck Jenő 2—2 korona.

Eljegyzés. Burkovits Lajos keszthelyi tanár eljegyezte Csirszka Konrad bezdáni tekintélyes polgár bájos leányát Vilmuska kisasszonnyal.

Tömeggondnok a Scherer család. Dimitrievits Brankó lemondott a Scherer féle csödtgyben viselt tömeggondnoki állásáról, mert a városnál viselt árvatgyi előadói állása összeférhetetlen. A csödtbíróság erre az állásra dr. Gertinger Pált nevezte ki, aki a felszámítandó tömeg díjait szintén az árvák javára fogja adományozni.

Hangverseny. Bendiener Nándor, a híres zongoraművész, kiról a budapesti és bécsi sajtó oly elismerőleg nyilatkozott, hangverseny körútjában városunkat is fogja érinteni s szombaton folyó hó 16-án a városi színházban önálló hangversenyt szándékozik adni. Ez előadásra előjegyzéseket Schön Adolf könyvkereskedése fogad el.

Világos. Ma ötvenhárom esztendeje immár, hogy lehanyatlott a magyar szabadság ragyogó csillaga — ott Világosnál. Mohács, Várna és Mohi pusztá után ez volt ezer esztendő alatt a legszomorubb napja a magyarnak. „Világosnál huszárok könyeztek.“ Honvédek, huszárok, ifju és agg daliák, kik zokogva borultak le a földre s boldogoknak vallották azokat, kik a vérel megszentelt rög alatt pihenve, — immár örök némaságban porladozó áldozatai levének nemzeti szabadságunk szent ügyének. Most ötvenhárom esztendeje. Diadalmas harcok hősei lerakták az ellenség vértől még párolgó kardjaikat, azután várták a börtönt, a bitót, a gyilkos golyót, mely hazájukért dobogó szívüket általulti. Könybe borult emlékezetünk oda ér hozzátok, ezen csatát végig küzdött leventék s megcsókoljuk a hazáért kapott sebeitek helyét és odajár mindenhova, a mi még te utánad következett — Világos. Az aradi Gotthának kilenc bitójához is mély megilletődéssel borul le a magyar nemzet azon a szent helyen, a hol négy magyar tábornok golyóktól kiöntött vére hullott a zöld füvel betakart avarra. Felsőzáz esztendeje. Egy nemzedék tűnt el és egy másik nemzedék született azóta. A megölni szándékolt magyar szabadság föltámadott és harmincöt esztendővel mondta ki ezelőtt a királyával kibékült nemzet, hogy fátyolt kell vetni a multakra. A ki nemzettnek igaz őrangyala volt, a mi Nagyasszonyunk, bontotta ki legelőször az érzelmeknek ezt a vigasztaló leplét, hogy betakarja azzal a nemzet vérző sebeit.

Hadgyakorlatok. Háziezredtünknek itthelyt állomásozó 1-ső zászlóaljja a napokban indult utra Budapest felé, hogy részt vegyen az ottani helyőrség gyakorlatain. A zászlóalj Nickl Vilmos alezedeles parancsnoksága alatt gyalog Bezdánig menetelt, ott azután hajóra szállt és ezen folytatták utjukat a főváros felé. Katonáink szeptember első feléig maradnak odafönn, ezalatt részt vesznek az ezred- és dandárgyakorlatokon Budapest közvetlen környékén, a hadosztály- és hadtestgyakorlatokon Piliscsaba vidékén. A gyakorlatokat Lobkowitz herceg vezénylő tábornok fogja vezetni. Az idei királygyakorlatokon ezredtünk nem vesz részt. A lefúvás után, mely előreláthatólag szeptember 8—10-én lesz, a harmadéves legénységet rögtön szabadságon fogják. Az önkéntesi vizsgák a jövő hó vége felé a budapesti dandárnál lesznek megtartva.

Dunafürdő. A rekkenő kánikulában valóságos isteni áldás a hideg fürdő — sajnos, minétkünk még ezt is nélkülözünk kell. A csatorna vize, eltekintve az ominozus piszoktól, oly meleg, hogy üdítés helyett valóságos pettyhütség vesz erőt az emberen a fürdés után. A csatorna helyett itt folyik a környéken a Duna friss, üdítő vizével, de ettől is elesünk a drágaság miatt. A bérkocsi Apatinig oly botrányos drága, hogy ideje volna, ha ezen urakat egy kissé megrendszabályoznák az illetékes faktorok. 5—6 forint alul szóba sem állanak és senki sincs, aki ezen hallatlan zsarolásnak véget vetne. A közlekedő omnibuszról nem is lehet beszélni — így tehát Apatintól teljesen elesünk, pedig az egész egy macska ugrás. Marad még Gombos. Szép hely, olesó hely — de itt meg a naponkinti fürdést tekintve aránylag drága a vonat. Ismerve azonban az államvasutak előzékenységét, ki lehetne vinni azt, hogy csekélyebb díjért történne a szállítás és ezáltal elérhető volna az, hogy városunk közönségének kellemes dunaviz állana rendelkezésére. Ajánljuk ezen újítást az illetékes forumoknak; hisszük azt, hogy a közfigyelem végre oda fog fordulni, oda, ahol a legföbbről, az egészségről van szó.

Aranylakodalom. Bács Keresztúrról írják: Labos András gör. kath. plébános folyó hó 9-én ünnepelte házasságának ötven éves fordulóját. Az egyházi szertartást fia Vladisláv nyug. dalmáciai püspöki helynök és unokája Bindász György bács-keresztúri káplán végezték. A szertartás után a bács-keresztúri előjáróság és az intelligencia üdvözölte az agg házaspárt, kívánva, hogy ily friss és jó egészségben még a gyémánt-

lakadalmat is ériék meg. Délben a legszűkebb körben ebéd volt. Ugyanez alkalommal más öröm is érte az aranylakodalmakat, amennyiben fiuk Labos Endre, gyurgyevói plébános és pápai káplán a bácsmegeyi gör. kath. egyházkertlet esperesévé nevezetett ki.

Uj táviróhivatal. A kereskedelmi miniszter a gajdobrai postahivatalnál azzal egyesített táviróhivatalt létesített.

Halál fürdés közben. Baján, mint tudósítónk írja, a Dunába fulladt Tauber Ödön, a ki most tett kinttő érettségét s szemefénye volt szüleinek. Több társával együtt fürdött a Dunában. Uszni nem tudván, csak addig akart menni, a mig földet érez a lába alatt, de az ár elkapta és vitte befelé. Kétségbeesetten kiáltott segítségért, de ismerősei azt hitték, tud uszni és csak tréfát űz velük. Ezért aztán nem is mentek segítségére. A fiatal ember elmerült. Akkor aztán már siettek keresésére, de minden kísérlet hiába való volt. Taubert egy óra multán halászok fogták ki holtan.

Tűz. Pénteken délben tűzet jelzett a toronyór. Manglies Jovan hunyadi-utcai házának udvaráról csaptak fel a lángok. A tűzoltóság rögtön kivonult, de mire a helyszíre érték — a tűz, mely az udvarban levő üres disznóólban keletkezett, az összesereglett szomszédok által lokalizálva lett. Valóságos szerencse az, hogy szélsend volt, mert e száraz időben a szorosan összeépített nádas házak között nagy pusztítást vitt volna véghez a vörös kakas — így a kár jelentéktelen.

Marhalevél díjak. Karácson Gyula kir. tanácsos vármegyei alispán körrendeletet adott ki, melyben szigoruan utasítja a m. kir. állatorvosokat, hogy az állatvásárokról való kiszállásuk alkalmával kellőképen ellenőrizzék, nem-e szedetnek magasabb díjak, mint amennyi szabályrendeletileg meg van állapítva.

Megégett beteg. Nicklsbacher Pál 32 éves temerini lakos szivbajban szenvedett és mult hó 26-án a déli órákban az udvarról, midőn a konyhába bement, szivbaja elérte és az ott levő nagy dézsa forró vízbe beleesett, minek következtében ugy összeégett, hogy súlyos sebeibe folyó hó 3-án belehalt.

Fehérnemű lopás. Özv. Bialasz Károlyné temerini koreszmárosnőnél mult hó 31-én nagy mosás volt és éjjelre a sok fehérnemű a mosókonyhában maradt. Péits György ujvidéki lakos neszt vette, hogy a sok fehérnemű a mosókonyhában van, aznap éjjel oda ment és 216 korona értékű fehérneműt elemelt. Az eset kinyomozásával a temerini rendőrség és csendőrség egy-egy járőre erélyesen foglalkozott és öt napi nyomozás után sikerült a tettest elfogni. Az összes bűnjelvények elkobozva, a tettessel együtt az ujvidéki kir. törvényszéknek lettek átadva.

Honvédek Pantheonja. Öreg honvédek arcképeiben, leggazdagabb tárháza az országos történelmi ereklye muzeum kolozsvári gyűjteményének van. Miután minden arcképpel, levéltárilag ktlön betűsorban elhelyezve, a honvédek életrajzi adatai is őriztetnek, ez a gyűjtemény a honvédek Pantheonát képezi. Ezt a Pantheon teljessé kívánja tenni most az ereklye muzeum. E célból lapunk utján kérésintéz a fényképészekhez, hogy az igazolt öreg honvédekről vagy a nagy idők más még élő jeles férfiaról díjtalanul készítsenek kabinet mellképét. E képekből Mátyás király lovas szobra leplezési ünnepe egy nagyszabásu kiállítás fognak rendezni. Az arcképekhez szükséges életrajzi adatok feljegyzésére kérdőpontokkal ellátott ivatek ktlő kívánatra bárkinek a muzeum. Beküldhetők családok által elhunyt jelesek képei is, valamint a nagy időkben tevékeny szerepet játszott honleányok képei és életrajzi adatai.

Értesítés. A gőzgépkészlők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 14-én délelőtt fél 9 órakor fognak megtartatni a vasuti hidnál lévő városi vízműtelep helyiségeiben. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. sz.).

Eljegyzés. Vettük a következő nász-jelentést: Grosz Róza Lederer Sándor jegyesek. Toth-Komlós, Csurogh 1902. augusztus hó.

Szarvasmarha-díjazás. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület folyó évi szeptember hó 21 én Zabalyán szarvasmarha-díjazást rendez, a melyhez az egyesület minden tagját és a szarvasmarha tenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget is tisztelettel meghívja. A díjakat a nagyméltóságú m. kir. fölmíveléstudományi miniszterium adja. A díjazás feltételei és a díjak a következők: Díjaztatni csak Bács-Bodrogh vármegyei kisgazdák saját nevelésű állatai fognak, a nagytenyésztők és gazdatisztek állatai diszoklevelekkel tüntetettek ki. A kistenyésztők részére kitűzött díjak a következők: A) Sikertült borjuval elővezetett tehenek után: I. díj 80 kor. II. díj 60 kor. III. díj 40 kor. IV. díj 20 kor. V. díj 10 kor. VI. díj 10 kor. B) Saját tehéntől tenyésztett 3 éves üszök után: I. díj 60 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. díj 10 kor. V. díj 10 kor. C) Saját tehéntől tenyésztett 1 és 2 éves bikák után: I. díj 60 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. díj 10 kor. V. díj 10 kor. A díjazásra elővezetendő állatok előzetes bejelentése nem kívántatik, hanem elégséges, ha azok a napon reggel 7 órakor a díjazás megkezdése előtt a helyszínen megjelennek, a hol a helyhatóság az összeírásuk és elhelyezéstükről gondoskodni fog. A díjazáson bemutatott állatok megbírálását, valamint az odaitelt díjak kiosztását a gazdasági egyesület bizottsága eszközöli. A pályázatban csak azon tenyésztők vehetnek részt, a kik bélyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolják, hogy a borjakkal elővezetett tehenek a borjak ellése előtt már tulajdonukban voltak, illetőleg hogy a bemutatott 3 éves üszök, továbbá az 1 és 2 éves bikák az ellés idejében birtokukban volt tehenektől származnak és általuk neveltetek. A díjazás kezdete reggeli 9 órakor.

Talált gyűrű. Vujevich Alajos nmiliticsi lakos az ottani iszapfürdőben egy jegygyűrűt talált. Igazolt tulajdonosa átveheti a község házában.

A Máttyás-szobor. A Máttyás szobor alapra gyűjtő bizottság azzal a kéressel fordul azokhoz, a kiknek kezeihez a múlt hónapok folyamán érkezett gyűjtőív, hogy a begyűlt pénzt a gyűjtőívvel együtt beszolgáltatni sziveskedjenek. A szobor bizottság és Kolozsvár városa tájékozódni óhajt a felől, hogy a begyűlt összeg a szükségletet mennyiben fedezi.

A Salvator légi utja. A bécsi katonai léghajós osztály „Salvator” nevű léghajó aug. hó 4 én Bécsből Keszthelyig 5 és fél óra alatt tette meg légi útját. A léghajó Wassitsch Gyula a múlt évben városunkból eltávozott, háziéredbeli főhadnagy vezetése alatt aug. 4-én reggel 8 órakor szállt fel és délután 1 és fél órakor a keszthelyi szőlőhegyekben szállott le. A merész légi utasok át akartak még kelni a Balaton felett, de a szélcsend miatt, melylyel az egész uton kitűzötték, lemondtak erről a tervükről. A légi utasok leereszkedéstük után a léghajót összecsomagolták s egy parasztszekéren behajtottak Keszthelyre s az esti 10 órai gyorsvonattal léghajójukkal együtt Bécsbe visszautaztak.

Mezőgazdasági és iparkiallítás. A zentai gazdakör a jövő év folyamán mezőgazdasági és iparkiallítást rendez. A kiállítás tervezete szerint lesz magtisztító gépek, vetőmag, kertészet, ló- és szarvasmarha-díjazás, löverseny és iparkiallítás.

Vadászjegyek. Vadásztérletti jegyek a csonoplai alsó (sáponyai) vadásztérletre 1902. augusztus 1-től 1903. évi július 31-ig terjedő időre egyenként 15 koronáért kaphatók Deák Andor községi jegyzőnél Csonoplán.

HIRDETÉSEK.

Ad 8259/polg. 1902. szám.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy a Parabuty határának tagosítása iránt folyamatba

tett ügyben a 6050/p. 1902. számú végzéssel 1902. évi július hó 24. napjára kitűzött és a 8259/p. 1902. számú végzéssel elhalasztott határnap helyett az előnyomozás és az érdekelte birtokosok megszavaztatására határnapul **1902. évi szeptember hó 29-ik napjának d. e. 9 órája** tűzetett ki s hogy a 6050/p. 1902. számú végzés egyéb intézkedései továbbra is fentartattak.

Zomborban, 1902. évi augusztus hó 4-én, a kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás,

kir. tszéki bíró mint kiküldött.

Ad 8261/polg. 1902. szám.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy a Bács-Bresztovác határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a 6051/p. 1902. számú végzéssel 1902. évi július hó 25. napjára kitűzött és a 8261/p. 1902. számú végzéssel elhalasztott határnap helyett az előnyomozás és az érdekelte birtokosok megszavaztatására határnapul **1902. évi október hó 2-ik napjának d. e. 9 órája** tűzetett ki s hogy a 6051/p. 1902. számú végzés egyéb intézkedései továbbra is fentartattak.

Zomborban, 1902. évi augusztus hó 4-én, a kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás,

kir. tszéki bíró mint kiküldött.

6795. szám.

tkvi 1902.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni kölesönös segélyző egyesület mint szövetkezett végrehajtható Paresetits Mihály és neje Gordos Mariska végrehajtást szenvedők elleni 550 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Bezdán községben fekvő, a bezdáni 418. számú betétben Paresetits Mihály és neje Gordos Mariska tulajdonául bejegyzett s A. 1. sor, 21/1. hr. 1261. ö. i. sz. a. foglalt ház és beltelekre 1600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi szeptember hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor** Bezdán község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1902. évi június hó 15-én.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

Ad 8291/polg. 1902. szám.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy a Bács-Doroszló határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a 7064/p. 1902. számú végzéssel 1902. évi július hó 28. napjára kitűzött és a 8291/p. 1902. számú végzéssel elhalasztott határnap helyett az előnyomozás és az érdekelte birtokosok megszavaztatására határnapul **1902. évi október hó 3-ik napjának d. e. 9 órája** tűzetett ki s hogy a 7064/p. 1902. számú végzés egyéb intézkedései továbbra is fentartattak.

Zomborban, 1902. évi augusztus hó 4-én, a kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás,

kir. tszéki bíró mint kiküldött.

Ad 8163/polg. 1902. szám.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy a Veprovác határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a 7063/p. 1902. számú végzéssel 1902. évi július hó 26. napjára kitűzött és a 8163/p. 1902. számú végzéssel elhalasztott határnap helyett az előnyomozás és az érdekelte birtokosok megszavaztatására határnapul **1902. évi szeptember hó 26-ik napjának d. e. 9 órája** tűzetett ki s hogy a 7063/p. 1902. számú végzés egyéb intézkedései továbbra is fentartattak.

Zomborban, 1902. évi augusztus hó 4-én, a kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás,

kir. tszéki bíró mint kiküldött.

Arverési hirdetmény.

A néhai özv. Simits Jánosné sz. Fratricsevits Antonia hagyatékához tartozó s a zombori 499. számú betétben A. II. 1-8. sorszám alatt foglalt 26 hold 1352 □ öles szántó, rét, kert, szőlő, 99. ö. i. sz. ház és melléképület, mely ingatlanok a Nenadics határban Fratricsevits Béla és Konyovits István (Nikolin) birtoka között fekszenek, a zombori kir. járásbíró 1902. Ö. 214/2. számú végzése folytán az **1902-ik évi augusztus hó 15-én (pénteken) d. e. 10 órakor** Koczkar Zsigmond kir. tanácsos közjegyző ur hivatalos helyiségében nyilvános árverésen eladatnak.

A bánatpénz 2000 korona, mely az árverezni szándékozók által előzetesen letendő, míg az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dr. Kollár Győző,

zárgondnok.

4933. szám.

kg. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Vajszka Bogyan körjegyzőségben lemondás folytán tisedésbe jött körirnok-végrehajtoi állásra pályázatot hirdetek, ezen állás javadalmazása a vajszkai és bogyáni közpénztárból havi előleges részletekben évi 720 korona.

Felhívom pályázókat, hogy kellően felszerelt és eddigi alkalmaztatásukat igazoló, okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 25-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek. Szlav nyelvbenei jártasság megkívántatik.

Hódsághon, 1902. évi július hó 31-én.

Szemző Károly,

3-3

főszolgabíró.

12867. sz.

P. 1902.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Katymár község határában lévő, urbéres birtokok tagosítása céljából a tényleges birtokosoknak az 1836. X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében leendő megszavaztatására határnapul **1902-ik évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 9 órája** Katymár község házához kitűzetett.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak.

A szavazási lajstrom kiigazításának határnapjául **1902. évi augusztus hó 18. napjának d. e. 9 órája** tűzetett ki Katymár község házához.

Szabadkán, 1902. augusztus hó 1-én.

Oláh Ferenc h.

Dr. Hajnal,

kir. tszéki bíró.

3-2

Birtokeladás.

Felsővárosban lévő házamat és a bezdáni uton levő 13 hold szállásomat teherrel együtt eladom.

4—1 **Bikár Lyubomir,**
takarékpénztári igazgató Rumán.

3836. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztetett Krusevlya községénél trespésedésbe jött és évi 600 koronával javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik, s felhívják az állást elnyerni óhajtok, hogy kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **f. évi augusztus hó 20-áig** adják be, mert a később beadottak figyelembe nem vétetnek. Megjegyeztetik, hogy a pályázóktól 6 gimnaziális, vagy ezzel egyenrangú osztály elvégzése megkívántatik.

Zombor, 1902. augusztus hó 5-én.

3—1 **Tárczay,**
főszolgabíró.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

35,109. sz.

alisp. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában lemondás következtében megüresült és 660 korona fizetés, 60 korona lakpénz, 40 korona csizmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, egy teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránnyételes mente és 4 évente egy köpeny) javadalmazott központi hivatalos állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon törvény-cikk 17. §-ának c) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően szerkesztett kérvényeiket **1902. évi szeptember 20-ig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1902. évi augusztus hó 5-én.

3—1 **KARÁCSON,**
kir. tan., alispán.

1387. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Feketehegy községben lemondás folytán megüresedett rendőrzetési és az ennek betöltése folytán netán megüresülő közrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk. A rendőrzetési évi javadalmazása 800 korona, a közrendőri évi 600 korona, mely havi utólagos részletekben folyósítatik a községi pénztárból.

Ruházatról a megválasztott, a felszerelésről a község köteles gondoskodni.

Orvosi, erkölcsi és illetőségi bizonyítványokkal és katonakönyvvel felszerelt, **sákezüleg írott pályázati kérvények folyó évi augusztus hó 20-ának délutáni 6 óráig** nyujtandók be alulírott eljáráshoz. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

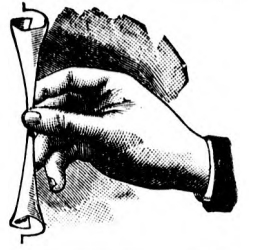
Bács-Feketehegy, 1902. augusztus 4-én.

Kozma Dezső, **Perlaki József,**
jegyző. 2—2 bíró.

A takarékoság és tisztaság kedvelői figyelmébe!

Használatban levő férfi-, női- és gyermekruhák továbbá ernyők, kezttyúk, háztartási cikkek u. m.: függönyök, terítők, butorakécskék, hímzések stb. gyakran használaton kívül helyzetnek csupán azért, mert megfoltosodtak, bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítással aránylag kevés költséggel ismét használhatóvá tehetők.

Ruhatisztítás vegyi úton!

A vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja (façon) megmarad. Legyenek azok bármivel diszítettek is. Vegyi úton a zsír s egyéb peccések tökéletesen eltávolíthatnak s ki van az az eshetőség zárva, hogy az eltávolított, illetve kioldott peccések újból előtűnjenek.

Első vegyészeti ruhatisztító intézet

*—9 Tulajdonos:
Szabó Károly,
Zentán

Gyakran megtörténik, hogy ruhadarabok csak akkor küldetnek tisztítani, midőn a foltok eltávolítását már megkísérelték, miáltal a szín, -öt maga a szövet is oly mértékben van megtámadva, hogy tökéletes tisztítás többé alig érhető el. Az ily darabok csupán jótállás nélkül tisztíthatók.

Csomagolás. Ha a tisztítandók dobozban küldetnek, úgy azok, ha a doboz megfelelő, ugyanazon dobozban küldetnek vissza, máskülönben saját dobozkészítő műhelyemben előállított dobozokban, kellő vigyázattal csomagoltatnak a küldemények. Csomagolásért saját költségemet számítom.

Átvételi elismervény. A küldemények átvételénél a t. rendelők értesítetnek s kívánatra közlöm a beküldött darabok tisztítási díját, mielőtt azok munkába vétetnek.

Elkészítési határidő. Rendes körülmények között 6—8 nap. Igen sürgős kivételnél a díjak költségétöbbletem arányában némileg magasabbak.

4006. szám.

kig. 1902.

Árlejtési hirdetés.

O-Kanizsa község elöljárósága **f. évi augusztus hó 16-án (szombat)** a község háza tanácstermében délután pont 5 órakor megkezdetten nyilvános szóbeli árlejtésen egy a szállások között emelendő népiskola építési munkáit az alábbi iparágakként fogja a legjutányosabb ajánlattevőknek oda ítélni:

a) Az iskolaépítlet, gémeskut és árnyékszék föld és kőmives munkáját összesen 2595 kor. 91 fl. kikialtási árban, bánatpénz (biztosíték) 250 kor.

b) Az iskolaépítlet, kerítés, gémeskut és árnyékszék ácsmunkáját összesen 2948 kor. 31 fl. kikialtási árban, bánatpénz (biztosíték) 280 kor.

c) Az iskolaépítlet asztalos, lakatos, tüvegés és mázoló munkáját összesen 744 kor. kikialtási árban, bánatpénz (biztosíték) 70 kor.

Miről versenyezni kívánók azon megjegyzéssel értesítetnek, mikép e jelen árlejtésre vonatkozó tevé, költségvetés és árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órákban hétköznapokon f. hó 7. napjától kezdve a közig. jegyzői irodában Bukalovits János községi iktatónál betekintheők.

O-Kanizsán, 1902. évi augusztus 2-án.

Laczkovits Károly, **Popovits György,**
jegyző. 3—3 bíró.

1136. szám.

1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Pacsér község elöljárósága a községi képviselőtestületnek 23., 24/1902. közgyűlési számú határozata folytán az 1890. évi t. c., valamint a 610/1897. számú vármegyei szabályrendelet szoros betartása mellett készített törzskönyv, valamint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 1191. 1900. közgyűlési szám alatt alkotott építési szabályrendelet 1. §-a értelmében az utcák és terek szabályozási vonalainak megállapítása iránti műszaki munkálatokra nézve ezenel pályázatot hirdet.

Felhívják mindazon okleveles mérnök urak, kik a fent leírt műszaki munkálatok elkészítésére vállalkozni óhajtanak, ebbeli ajánlataikat alulírott elöljárósághoz **f. évi augusztus hó 30-áig** nyujtsák be.

Kelt Pacséren, 1902. július hó 27-én.

Bogyó Ödön, **Gönczi Ferenc,**
jegyző. 3—3 bíró.

1008. szám.

kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Borsód község képviselőtestületének 9. 1902. közgy. sz. határozata folytán a község határában lévő községi (közútló) közutak felmérése, kijelölése s azokról törzskönyv készítésére és pedig az 1890. évi I. t. c., valamint a 610. közgy. ex 1897. sz. vármegyei szabályrendelet szoros betartása mellett ezennel pályázat hirdettetik.

Eunélfogva felkéretnek az okleveles mérnök urak, hogy a kérdé-es szakmunkára vonatkozó ajánlataikat **f. évi augusztus hó 25-ik napjáig** a községi elöljárósághoz benyujtani sziveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy a törzskönyvezendő utak hossza körülbelül 50 kilométer, szélességük pedig nem egyenlő. Az ajánlat vaglyagosan teendő, vagyis részletes felszámításával az összes fuvar, napszám, anyag, eljárási hitelesítési költségeknek és a nélkül.

Borsód, 1902. augusztus 8-án.

Pilaszanovits Péter, **Nitsner Nándor,**
közs. jegyző. 2—1 közs. bíró.

2120. szám.

kig. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1011/kgy. 1902. számú határozatával O-Morovica község jegyzői lak építése jóvábagyattván, az építésnek nyilvános szóbeli árlejtés utjáni biztosítására O-Morovica község házában **f. évi augusztus hó 17-ik napján délutáni 3 órakor** árlejtés fog tartatni.

Az építési költségek 15317 korona 75 fillérben vannak előirányozva. Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek megfelelőleg 10% bánatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapírban letenni tartoznak.

Felhívják mindazok, kik a munkálat elkészítésére vállalkozni óhajtanak, hogy a mondott időben a helyszínén személyesen megjelenni, esetleg ajánlataikat írásban is beadni sziveskedjenek.

Az árlejtési feltételek, a tervek és a költségvetés a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekintheők.

O-Morovicán, 1902. július hó 31-én.

Pálits Antal, **Karai Sándor,**
jegyző. 2—2 bíró.